

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Felelős szerkesztő és kiadó: —
Kunffy Lajos, IV. Békéssy-ut. 20.
Budapesti körút 200.

Felelős szerkesztő:
KUNYI LAJOS

Szerkesztő:
BIRKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 12 K,
félévre 8 K, negyedévre 5 K.

Másfél millió rubel vérdíj egy tábornokért.

London, aug. 11. Trockij orosz külügyi népbiztos Judénics tábornok fejére másfél millió rubelt tűzött ki, minden egyes tisztje fejére pedig tízezer rubelt.

A románok nem ismerik el a Friedrich-kormányt.

A Budapestről Szegedre érkezett hírek szerint Holban román tábornok, Budapest városparancsnoka megcáfolja azt a hírt, mintha elismerte volna a Friedrich-kormányt.

Szerződés Lengyelország és a nagyhatalmak között

— Lengyelország nem lesz gyámság alatt. —

Páris, aug. 12. A kormány most publikálta az öt nagyhatalom és Lengyelország között megkötött szerződés szövegét. A szöveget megelőzi Clemenceau egy kísérőlevele, mely a következőket tartalmazza:

1. Ha valahol egy új állam létesülne, még mielőtt azt elismernék, az új állam köteles magát arra kötelezni, hogy bizonyos meghatározott kikötéseket respektálni fog.

2. Lengyelország függetlenségét a szövetségesek küzdelmének köszönheti, jövője a szövetségesek segítségétől függ.

3. Lengyelország nem lesz gyámság alatt, hanem a népszövetség védelme alá lesz rendelve.

4. A nemzetiségi és vallási kisebbségek védelme érdekében meg fogják tenni a kellő intézkedéseket.

A japán helyzet.

A Santung félsziget kérdésében megegyezésre van kilátás. A tokiói kormány rövidesen megnyitja a tárgyalásokat Pekinggel.

A népszövetségi szerződés.

Am események forgatagában is számot tarthat az érdeklődésre a szövetségi szerződés szövege. A sok „döntő” győzelem, nagyhangú ígéretek, a hazugságok világának öt keserves éve után végre fölcillan előttünk az igazság, a jólétnek, — a békének egy halvány sugara.

Az alábbiakban közöljük a szerződés érdekesebb részeit, hozzáfűzve egy pár megjegyzést, arra vonatkozólag, ami benne van és még inkább arra, ami hiányzik belőle.

„A magas szerződő felek tekintettel arra, hogy a nemzetek együttműködésének fejlesztése és a béke, meg a közbiztonság garantálása céljából, szükséges elfogadni bizonyos kötelezettségeket a háború kizárására, a nagy nyilvánosság előtt fenntartani az igazságon és tisztességen alapuló nemzetközi érintkezést, szigorúan alkalmazkodni a nemzetközi jog szabályaihoz, amelyek ezentúl a kormányok cselekedeteit tényleg irányítani fogják, uralomra juttatni az igazságot és érvényt szerezni a szervezett népek kölcsönös érintkezését szabályozó szerződéses kötelezettségeknek, — elfogadják a jelen egyezményt, amely megalapítja a Nemzetek Szövetségét.”

Következik huszonhat cikk és a függelék.

Az első cikkek a szövetség szervezetét határozzák meg. Eredeti tagjai a szövetségnek az antant-hatalmak és segítő társai; a belépésre hivatnak a semleges államok. A függelékben valamennyi meg van nevezve. Hiányzik a névsorból a központi hatalmak, Oroszország, — az európai törpe államok Luxemburgtól lefelé, Mexikó, Costa Rica, Afganisztán és Abesszinia. Benne vannak az angol gyarmatok közül — Kanada, Ausztrália, Délafrika, New-Zealand és India; az Unió

védelme alatt álló Cuba; a török birodalom romjain alakult országok közül Hedzsasz; az Ázsia mongol országok: Kína, Japán és Sziám; az afrikai néger köztársaság: Libéria; mindegyik mint eredeti tag. A fajok egyenlőségét a népszövetség ilyenformán elismerte. Újabb tagokat a szövetségi közgyűlés vehet föl azon „országok, dominiumok („dominium”-nak nevezik az angolok önkormányzattal bíró gyarmataikat) vagy a gyarmatok közül... amelyek tényleges kezességet nyújtanak abbeli őszinte szándékukról, hogy betartják nemzetközi kötelezettségeiket... A szövetségből kilépni is lehet.

A felvételtől a régi tagok majdnem tetszésük szerint határozhatnak.

A szervezeti szabályzat túlnyomó befolyást biztosít az öt alapító nagyhatalomnak (Amerika, Anglia, Franciaország, Japán, Olaszország), de lehetővé teszi a jövőben a többi állam akaratának fokozottabb érvényesítését is.

Egy kis elmélkedés

a 8 órai munkaidőről . . .

Megszületett a gyermek, ép, egészséges a teste, szépen nevelkednek és lassankint erőteljes férfivá fejlődnek, ha rendes viszonyok, gondos kezek közé kerülnek. Így azután megessék az, hogy az egyébként egészséges szervezettel bíró emberosira tönkre megy.

Nemcsak az élőlények sorsa lehet az előbbi eset, hanem az intézményeké is, melyek, ha nem lelnek termő talajra, hasznavehetetlen, holt szabályokká válnak.

Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a központi kormány által elrendelt 8 órai munkaidőről szóló rendelkezésnek nem volna létjogosultsága; sőt ellenkezőleg első sorban ez a nagy horderejű leirat szociális szempontok figyelembe vételével látott napvilágot, amelyben a munkaidő leszállításával a munkanélküliek csökkentését is előzza.

Érthetőnk sem kellene, hogy a munkaadók nem valami nagy örömmel köszöntötték ezt az újítást, melyet Szerbiában már régebben megvalósítottak, már csak azért is, hogy a leszállított munkaidő mellett, annak arányában kell emelni az alkalmazottak számát és ez a körülmény jelentősen megemlíti a kiadásokat.

Az alkalmazottak azonban — a szezonmunkások kivételével — közmegegyezéssel fogadják az újítást, mely némiképp meentesíti őket a létezéskor alól. A szezonmunkások, nevezetesen a szobafestők, ácsok, kőművesek, bádógosok stb. minden áron mentesíteni akarják magukat a 8 órai munkaidő szigorú betartása alól s ennél is inkább, mert ezek csak bizonyos munkaidő alatt dolgozhatnak s amikor beáll a holt szezon, csodáosan félre rakhatják szerzőmeiket.

A felsorolt szakmabeli iparosok a kiváltságát határozottan jogosnak tarthatjuk; a központi kormány a kibocsátott rendeletet e tekintetben valószínűleg precízírozni fogja.

Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy az iparbiroság az ipartörvény értelmében az iparágak tekintetében vétele nélkül pénzbírsággal sújtja azokat, akik a megállapított munkaidőt pontosan be nem tartják; még pedig első ízben 25 koronával, egyélt több esetben az ide vonatkozó törvény 157. szakasza értelmében 400 koronáig terjedhető pénzbüntetésben marasztalja el.

Eddigél csak harminc esetben tetten feljelentést az illetékes bíróságnál a Munkás Otthon szakszervezetének bizalmi férfiai, akik hivatottak annak elbírálására, hogy a kereskedelmi, illetőleg ipari alkalmazottak mennyiben vétnek a fennálló ipartörvény ellen.

— Román faegyedáruság. Nagyszombatból jelenik: A nagy-szebeni kormány a fa eladási jogát teljesen magának foglalta le. Ezzel elejét akarják venni a fa-uzsorának. — Jövőben faszézással csakis az állam foglalkozhatik. A fakereskedéskől az állam monopóliumot.

II. Vilmost nem itélik halálra.

London, aug. 12. A „Daily Mail“ azt írja, hogy II. Vilmost nem fogják halálra itélni, hanem valami óceáni szigetre fogják életfogytiglani számkivetésbe küldeni. — Halálal fogják büntetni azoknak a tengeralattjáró hajóknak parancsnokait, akik kéréshajókat sülyesz-

tettek el és akik a belgiumi Léven városát felgyújtották.

A bíróság, amely az exosászár és a német tisztek között itélkezni fog, csak 5 tagból fog állani és ezeket az 5 nagyhatalom fogja kinevezni.

Amerika a belső békéért.

Az Associated Press jelelti, hogy Amerika az összes anarkista verékeket és mindazon agitátorokat, kik nem amerikai származásúak, deportálni fogja.

Mekkora a legtöbb birtok Lengyelországban ?

A varsói országgyűlés a napokban megvizsgálta az agrárreform legfontosabb szakaszát. — Eszerint egyélt több birtoka senkinek sem lehet. Ennek a birtoknak a maximuma pedig ipari telepek környékén 60 hektár, egyélt 180 hektár. A német uralom alatt volt területen, valamint a keleti vidéken a maximum egyélt 40 hektár. — Minden birtok, ami a maximumon fölül van, az állam tulajdona lesz.

Nagy széninség Bécsben.

Hogy milyen nagy a széninség Ausztriában, főként Bécsben éleken mutatja az a körülmény, — mely a Wilhelmkórház vezetőjét arra késztette, hogy a nemzetközi bizottsághoz forduljon szén kiutalásért, különben kénytelenek lennének a betegeket a kórházból elszállítani. A nemzetközi bizottság megígérte legmesszebbmenő támogatását.

Törvény a német valuta védelmére

Berlini jelentések szerint a német kormány a német tőke, illetőleg a német valuta védelmére törvényjavaslatot készít elő. — Eszerint bármely külföldre szánt pénzküldemény kizárólag a bankok útján követhető. A megbízó a pénzzel egyidejűleg írásbeli nyilatkozatot adja, amelyben el kell sorolnia a pénzküldés okait. Tilos lesz a külföldi értékpapírok vásárlása is.

Budapest megszállása.

A budapesti román megszállás — értesítőnk szerint — rövid tartamu lesz, mert az antant nem zárkózik el attól, hogy a magyar nemzeti kadsereg Budapestre bemenjen.

Amnesztia Franciaországban.

A francia amnesztia javaslat körülből 50,000 embert részesít kegyelemben. Minden politikai bűnös visszanyeri szabadságát. Az amnesztia kiterjed azokra is, akik a hadijog ellen vétek, de nem

részesülnek kegyelemben a szökevények, az árulások és kémkedésért elítéltek, továbbá azok, kik a mozgósítási parancsnak tartósan ellenszegültek.

Az új német adójavaslatok.

A weimari nemzetgyűlés a vagyonról, a hadivagyonról és a hadijövedelemről szóló nagy adótörvényjavaslatot vette tárgyalás alá. Ez magában foglalja az ingatlanadóról, szórakozásról, örökösödésről, dohányról, gyufáról és jétkészítéssel és adótörvényeket.

A bolgár király vagyona.

Az angol királyi rendlete folytán Londonban bizottság alakult, mely megállapítja azt, hogy a Ferdinánd bolgár király tulajdonát képező értékpapírok hol és milyen mennyiségben vannak elhelyezve. — A bizottság előreláthatólag egy héten belül befejezi munkáját; addigél 10 millió frank értékű értékpapírt foglaltak le.

Élelmiszer a bécsi őrségeknek.

A Wiener Allgemeine Zeitung írja: Mint hírlik a népszerűség és rendőrség részére a francia katonai misszió által bolgár utárlású szítonna külőfőle élelmiszer tegnap megérkezett Bécsbe.

Mit határoztak

a tanárok és tanítók gyűlésén ?

(Saját tud.) Szabadka aug. 12

Vasárnap d. e. 11 órakor Mándics Mihály tanfelügyelő elnöke alatt a helybeli tanintézetek igazgatói tanév előtti értekezletet tartottak meg, melyen az alábbi fontos pontokat tárgyalták meg:

1. A tanfelügyelő bejelentette a tanács azon határozatát, hogy a tanárok és tanítók f. évi április hóra esedékes visszatartott fizetését és különféle segélyeit a házipénztár még e hét folyamán kiutaja. Azonkívül az elmúlt tanévre járó rendkívüli segélyt is (900 korona személyenként) az alkalommal folyósítja.

2. Megbeszélés tárgyát képezte a bunyevác szerb nyelv mikénti tanítása.

3. A magyar tannyelvű iskolákban a magyar nyelv tanítandó; ezenkívül kötelező heti 5—6 órában a délszláv nyelv tanítása is.

4. Szóba került a gyűlésen a tankönyvek használata is, — eszerint amennyiben a tanügyi kormány másként nem intézkedik, a régi tankönyveket használhatják úgy az elemi valamint a középsikolákban is. A délszláv nyelvű iskolákban használandó tankönyvek egy részét Belgrádban esetleg Eszéken, másik részét Zágrábban szerzi be az iskolafelügyelőség.

5. Azon tanárok és tanítók, akik még nem bírják a bunyevác-szerb nyelvet, ebből külön tanfolyamot hallgatni kötelesek.

Végül bejelentette az iskolafelügyelő, hogy a helybeli középiskolák első osztályait az idei tanévben nem nyitják meg; egyedül az iskolánénék vezetése alatt álló polgári leányiskolában engedélyezte a tanügyi hatóság az I. osztály megnyitását.

Akik lánckereskedést

űznek a lószerszámmal . . . .

(Saját tud.) — aug. 12

Még a múlt év november 2-án ismeretlen tettesek betörték Vujkovic Cvilin Benő volt városi gazda istállójába s onnan egy vadonatúj lószerszámot emeltek el. Vujkovic másnap jelentést tett az esetről a rendőrségen. A nyomozást megindították, de az értékes lószerszám a becslés szerint 7200 korona, — csak nem került meg, pedig a szemfüles detektívek az egész határt tüvé tették, hogy a tetteseket (természetesen a lószerszám mellékletével) kézrekerítsék. Nem sikerült.

Végre kilenc hónap múltán fordulat állt be az ügyben. A napokban Vujkovic a szállására igyekezett ki kőfogata kocsiján; alig hagyta el a várost, szembe találkozott egy régi ismerőssével — Fató Pállal, aki kocsiá hajtattott be a városba. A városi gazda megállította kocsiját és beszédbe elegyedett Fatóval; közben egészen véletlenül szemügyre vette a szőpmivű lószerszámot és nagy meglepetésére a sajátjára ismert benne. Rögön kérdőre vonta Fatót, honnan szerezte a szerszámot. „Bauer György gas-

dától vettem 700 koronáért" — felelte és még hozzáfűzte, hogy jó vásárt csinált. (Ez kétségtelen is.)

Rendőrség elé került az ügy és hamarosan kiderült, hogy Bauer Csikós Balástól 600 koronáért vásárolta a fatális lószerszámot. Csikós gazdát is előállították; ő is erélyesen tiltakozott a lopás vádjá ellen, azt állította, hogy még a múlt év november 5 én két katonától vette a lószerszámot öt-száz és egynéhány koronáért.

A tetteseket már nem csípheti el a rendőrség: azok régés rég elhagyták Szabadkát, azóta már valószínűleg a vörös hadseregben is szerepeltek... Fő az, hogy megkerült a lószerszám, mely egy kis olcsó láncereszkedés révén három gazdát cserélt; ez azonban nem nagy eset; ilyesmi gyakran megesik a mai világban...

Patocskainé, az üzletasszony.

(Saját tud.) Szabadka, aug. 12

A hiszékeny embereknek jó lesz megjegyezniük Patocskai Mátyásné nevét, aki üzleti ügyekben nem a legmegbízhatóbb cégek bizonyult.

Patocskainé ad, vesz, közvetít: búzát, kukoricát, élelmiszereket, bért, vásznat, kékkövet, aszerint, kinek mire van szüksége.

Már közel egy éve üzleti legfőképpen előlegre berendezett jól jövedelmező iparát, de meg is van az eredménye, mert a rendőrségre naponta érkezik feljelentés ellene. Ügyfelei — ugylászik — megunták a sok ígérgést, a szállításra oly sokszor kiűzött dátumokat és már csak az előlegot szeretnék visszatérteni.

Az eddigi feljelentések szerint Návai Andrásról 776, Glavosics Simonról 700, Schwieker József-ről 335, Cérnai Istvánról 400, Cérnai Istvánról 840, Meződi József-ről 800, Truhoda Ferenctől 250, Zembik Istvánról 525, Gónadi Mihályról 320, Zimbor Antaltól 120, Szekér Sándortól 250, Bartus Mátyástól 600, Berozik Margit színésznőtől pedig 300 korona előlegot veit föl különböző áruk szállítására, de előreláthatóan még igen nagy azoknak a száma, kikről hasonló ígéretekkkel előlegot esikart ki.

A nagyszülő üzletasszony mestereien értette a módját az előlegszerszámok és a hiszékeny embereket hónapokon át áltatta üres ígérekkel, míg most végül rajta-vesztett üzelmén. A rendőrség megindította ellene a büntető eljárását.

Roman rendszabályok.

A Hódmezővásárhelyre bevont románok a város kormányzójává Brandsch Henrik ezredeset tették meg. Ez a városkormányzó rendelettel szigorúan megtiltotta, hogy a román hadsereg kötelezébe tartozó legénységi állományukatonai egyének részére szeszes ital szolgáltassanak ki. Másik rendelkezéssel engedélyezte az előbbi szigorú rendelkezést, amely szerint függönyökkel és spalettákkal nem volt szabad elzárni az ablakot. Ezentúl éjjel nem kell nyitvatartani az éjjeli járkálók és örök szemel előtt a lakás ablakait.

HIREK.

ÉLETKÉPEK.

A nő, aki ferje emlékének él...

Két éve mult, hogy elveszítette a ferjét, azóta úgy járt kelt a világban, mint egy modern Niobe, akit a legjobbtól a legdrágábtól toszott meg a halál. Gyászfátylát még a a harmadik esztendőben sem hagyta el, időnkint előtörő könnyeit feketezegélyes batiztkendővel szárította fel. Talán még sűrű hajkoronát is gyászszimbólumaként használta volna fel, ha a szőke fürtök végtelen bájta nem kölesbőznek rózsás arcoskájának; Istene a hiúság mégis csak előbbreválé, mint a gyász... Azt mondják, hogy a nő csak akkor nő igazán, ha hiú. Azért ő mégis mélységesen gyászolt és nem sejtette senki, hogy öngyásza nemcsak a férje emlékének él.

Természetesen szigorúan megőriztem diszkreciómat, soha sem gondoltam arra, hogy mások előtt is kifejezzem afeletti kötelemem, hogy bájos Niobének szívből gyászol... Bolondnak tartottak volna az emberek, ha meggyőződés-és érlelt gyanumat kikürtölöm a világ előtt, mert a nő olyan pompásan játszott a megtörtet, a boldogtalant, mint akármelyik filmdiva. Nagyon nagyon sajnálták és szánakoztak rajta.

Egyezzer csak kiderült, hogy ne-

kem volt igazam, azaz, hogy alig akarták elhinni a régi körökben, ahol annakelőtte forgolódott, mielőtt egészségi szempontból fürdőre nem utazott.

Fürdőn történt a nagy eset, ott vedlette le a gyászruhát, bábékalapot csapott a fejébe és merészen udvaroltatott magának.

Ismertés nem volt, csak én, én azonban nem számítottam, mint szerény, kopott egzisztencia. Két hónap alatt három kalanddal dicsekedhetett a kis nő rekordként emlegették a fürdőhely alkalmi baronesszei. S én kéjelegtem emberismeretemben.

Mikor visszatért a régi légkörbe, ismét Niobe volt a gyászruhás hölgy, aki kitűnően játszott tovább az élet komédiáján. Rendületlenül gyászolt rajta minden a szőke hajkoronán kívül. Ezt azonban csak én tudtam, aki tanuja voltam a szezon furcsaságoknak, amikor merészen vágta ki a megtört Niobe, hogy holtan holt a barátja; s most az ellentézőjét vallja, mert ezt kívánja a magas közvélemény és a szent hiúság. Így több bémulóra és imádóra tehet szert, ha az elhunyt drága férj emlékének él... Vajon hány Niobe él még a mai világban?

Rövid kérdések.

- 1) Ki fizeti meg nekem az 57-es villamoskocsi lépcsőjéről kiálló szögben teljesen elszakított magasszáru fehér cipőmet? (M. Irma).
- 2) Mit csinálnak a többi szabadkai lányok, akiknek nem jut férjül egy-egy francia hadságy?
- 3) Hány kormány van jelenleg Magyarországon?

Egyházzenei újdonság. Pénteken, (aug. 15) Nagyhölgyasszony ünnepén 10 órakor a pallasi kiskápolnában D. Milassin Mariska, Lyabibratic Helén, Ruffy József és Frankl György művészkvartett Koudela Géza székesegyházi karnagy új misekompozícióját mutatja be a szerző vezetésével.

Habsburg Károly Angliában. Egyik bécsi lap hírt ad arról, hogy Habsburg Károly az angol király hívására Londonba utazott és állandóan ott fog tartózkodni.

A vasutasok nem kapták meg elmaradt fizetésüket és pótlékaikat. Egy héttel indult el Budapestre a vasutasok öt tagból álló küldöttsége, hogy elmaradt fizetésüket és pótlékaikat felvegyék. Azóta reményteljes szívrrel és füres zsebekkel várják a "levelet" a helybéli vasutasok. Tegnap végre visszaérkezett a küldöttség; fájdalom, a kiküldetésnek nem volt eredménye, az igazgatóság egyelőre nem fizet. Legjobb esetben csak tíz nap múlva utalják ki az elmaradt járulékokat.

Cukor és petróleum érkezett Szabadkára. A napokban 5 vagon cukor és 2 vagon petróleum érkezett Szabadkára. A kiosztásról a közéletmozgási kivatal még nem intézkedett. Ré-

vid időn belül mindkét szállítmány kiosztás alá kerül.

Bevonják a fegyver és lőszerárústitási engedélyeket. A belgrádi központi kormány nem régiben rendeletet adott ki, melyben felhívja az összes illetékes hatóságokat a fegyver és lőszerárústitási engedélyek bevonására. A leirat a napokban érkezett Szabadkára; a rendőrkapitányság annél fogva zár alá helyezte az összes helybéli fegyver és lőszerárústitással foglalkozó vaskereskedők lőszerkészleteit.

Általános amnesztia a béke öröme. Az "Arbeiter Zeitung" nek jelentik Párisból, hogy a békeszerződés aláírása után általános amnesztia lesz.

Általános leszerelés Olaszországban. A lapok azt írják, hogy Nitti elnöklésével haditanács ült össze. Diaz generalissimus benyújtotta az általános leszerelésre vonatkozó tervét.

Megindult a vasuti forgalom Szabadka és Ujvidék között. A mainaptól fogva Szabadka és Ujvidék között egy személyvonatpár kölkedik Szabadkáról naponta d. e 10 órakor indul az egyik vonat, a másik pedig d. u. 4 órakor érkezik Szabadkára.

Házasság. Crocher Charles francia hadságy és Tikviczky Baba szabadkai tanítónő szombaton Szabadkán házasságot kötöttek.

Uszóverseny. Zomborban is nagyban divik a testedés, amit bizonyít, hogy a minap a zombori sportegylet uszószakosztálya igen jól sikerült uszóversenyt rendezett, melynek eredményei a következők: 1000 m. uszás: Schmidt György. 100 m. gyorsuszás: Szentgyörgyi István. 100 m. mehuszás: Gom-

bos Béla. 50 m. hátuszás: Hamóder Nándor. 50 m. hölgyverseny: dr. Palásihy Ödönné. — 15 éven alóli lányok versenye: Fischer Nelly. — 12 éven alóli lányok versenye: Frankl Böske. Tréféverseny: Schmidt György. — Búváruszás: Gromilovics Iván. — Múgrás: Gromilovics Iván. — Fenyőverseny: Duchony Béla. — Ifjúsági fuverseny: Csávossy László. — Vízipóló: ZSE a) — ZSE b): 3:2 (2:2).

Műkedvelő-előadás. A Szabadkai Katolikus Legényegyesület folyó év augusztus 20-án, műkedvelő-színlelőadást rendez. Mely alkalommal színpadra kerül "A falu rossza" című három felvonásos népszínmű. Gondör Sándor énekes oimszerepét Torma Zsiga játssa. Ez alkalommal bucsuzik el Torma Zsiga az egyesület törzsközönégétől, mielőtt a Szegedi-színházhoz távozik, hogy szarcsdésében vállalt kötelezettségének értelmében folyó hó 27-én működését megkezdje. Fentemlített előadásra jegyek már is kaphatók az egyesület helyiségében, Rákóczi utca 20 sz. alatt.

Zágrábban eltűnnek a kutyák. A "Narodna Politika" című zágrábi lapban olvassuk a következőket: "Az utóbbi időben panaszoknak a zágrábi polgárok, hogy kutyafőlömlányuk egyra fog. A mi tiszteltreméltó polgáraink ezt nem bírják fölfogni és török a fejüket a talány megoldásán. — Végre is a napokban sikerült egy zágrábi polgárnak megfejtenie a talányt, mert alkalma volt egy gyarmati katonával (egy indokinával) beszélnie és ez ajajeleztette előtte, hogy a zágrábi kutyák külsejükre néve szőpek ugyan, de a kutyahus az ő hazájában sokkal jobb, mert a kutyákat ott jól tartják. Az ártatlan indokinainak ez a nyílt vallomása a zágrábi kutyák eltűnésének a titkára némi világosságot derít."

Hát még mi? Szegedről hozott hírek szerint Szatvmazon az a hír terjedt el, hogy Wexler kormányt alakított.

Dr. Csajkás Balázs orvos v. klinikai asszistens, bőrgyógyász, urológus, nőgyógyász. Rendel: VI., Teréz tér 11. d. e. 8-9, d. u. 2-4 ig. Végvizsgálat: (Wassermann). Telefon 66.

Dr. Bihari Lujza fogorvos hazatért és rendelőjét ismét folytatja Popovics fele házában, Főútr (Vukovics Garó üzlete fölött.)

Dr. Vecsei Jenő orvosi rendelője neki betegék részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-tér 12., Vojnich Pirooska-főle ház. Rendel: d. e. 7-9 ig; d. u. 2-től fél 4 ig és 5-7 ig.

A Lilla-Mozi műsorából:

Ma zárva. Aug. 15., 16., 17. péntektől vasárnapig: a legkápározatosabb ballettek tündöklő sorozata **A táncosnő** Lengyel Menyhért, a világ minden színpadját diadalmasan bejárt színdarabja 4 felv. Főszereplők: Leopoldine Konstantin, Kertész Dezső és Fenyvasi Emil. A táncosnőben előforduló ballet fantáziát Newyorkban 4 hétig a legzajosabb siker mellett táncolta Leopoldine Konstantin.

Figyelem!

Madók: augusztus 14-én és 16-án d. n. 4 órától 6-ig VII. kör, Erdő-u. 84 sz. alatt csaknem teljesen új férfi ruhákat, varrógépet, konyhafelszerelési tárgyakat stb.

Hirdetmény.

A Bácsmezei Mezőgazdasági, Iparfejlesztő és Kereskedelmi Rt. Militics 1918. évi június hó 25-én tartott közgyűlésén kimondta felmondását.

Esennel felhívtnak az összes hitelezők, hogy 6 hóna on belől jelentsek be a fenti rt.-gal szemben fennálló követeléseiket, mert az ezen határidő után bejelentett követelések nem vétetnek figyelembe.

Militics, 1919. május hó 20-én.

A felelősségteljes.

Haszonbérbe adó föld.

Az Ujvidéki Matica Srpska tulajdonát képező, a moholi határban fekvő 197 hold 195 □ Györgyevits féle föld 6 évre adatik haszonbérbe.

Zárt írásbeli ajánlatok f. év augusztus hó 15-éig adandók be a Matica Srpska titkárához.

Közelebbi feltételek ugyanott megtudhatók.

Előnyös NAGYBANI

ÁRAKON KAPHATÓ

a szabadkai

Klotildgyár gyártmánya

Rézgálicz-vasgálicz

Kénsav

Magcsávázó-szer,

továbbá,

Sósav

Kékiő I-a fél kg-os üvegben

Marószóda lukováci

Kátrányos papir

Kocsikenőcs szavatolt kátránymentes

Gépolaj VI. számú

Repceolaj világos, szagtalan

Karbid 60 kg-os hordókban

Darabos keményítő

I-a 70 kg-os ládában

Burgonyakeményítő

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Eczetsav eredeti ólomzárólt

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika ólomzárólt

Gyeriá

TRAFIKANT-nál

Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Kalarábéstök

Dr. Massanak kertészetéből. Megrendelhető: hétköznap délután 132. sz. telefonon.

Figyelem!

Raktárunkba érkezett I-és minőségű

női sevrő-félcipők

barnában és feketében spanglis és fűzős,

260—290 K.

árakban kaphatók,

Engler Lázár fia cég.

Eötvös utca. — Huspino.

Weitzenfeld és Tsa

cégnél Szabadka, városi bérpalota.

Gazdasági cikkek:

Lóistráng, kötőfék, rudaló kötél, hálháló gabonás

zsákok,

ponyvák, kenderkötetek, ruhaszárító, géphajtó és csomogoló kötelek; zsákanyag, dohány.

kéveköttő, és redőny-zsinorok.

Kender-kóc, tömlők,

géphajtó

hevederek,

mindennemű zsinorok, szalma zsákok, redőny hevederek.

Napellenző sátorvász

ponyva szövet

a legjobb kivitelben kaphatók.

Boreladás

ösv. Ivics Mihályné vendéglős (ócska-piacsarak) felhívja a t. közönség figyelmét kitűnő

szillerés fehér boraira. Lite-renként 9 kor.

Nagybani vásárlásnál árengedmény.

Malusev iroda hirdetései.

Varrógép, gramofon és kerékpár javítást jutányos áron elvállalok. M.

Szélmalom bérbe kerestetik Szabadkán vagy vidéken.

Hástelek 1 kapa a Gubógyárnál eladó. 424

Bor és pálinka megvételre kerestetik nem baj ha romlott is 818

Lakás kiadó 1 szoba, konyha, speis szonallra a főtéren. 428

Butorozott azobákat lehetőleg konyhával vagy anélkül keresek 429

Üzlethelyiség barendezéssel eladó és azonnal átvehető. 423.

Ház eladó a II körben és azonnal átvehető. Uj ház nagytelekkel 425

Házak eladók és azonnal átvehető. 400—425

Lakást keresek butorozva konyhával és kamrával azonnalra M

Ha bármilyen eladai, vagy venni valója van forduljon bizalommal a már 12 év óta fennálló közvetítő Irodájához ahol bővebb értesítéssel szolgálnak. M.

Ház eladó és azonnal átvehető nagy udvar 3 és 2 szobás lakás, pince, villanyvilágítás, istálló, kamrák, sertésólak.

Fűszerüzlet korsmával eladó és azonnal átvehető.

Vendéglők vannak eladók. M

Szőlők vannak eladók 4—6—10 12 és 16, kapa darabokban.

Ugarföld megvételre kerestetik.

Házak vannak törlesztés 16, 60, és 80,000 koronáért.

Uvarozást

helyben és vidékre elvállal:

GERE és TÁRSA

Miklós-u 42. Telefon 305.

Nyomtatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán. —

Beköszöntött az új buza és hozott olcsóbb lisztárakat.

Ezt bizonyítja, hogy lisztraktárunkban ma már a

tiszta buza-kenyérliszt 2 K.

fehér rozs-kenyérliszt 2 K.

kilogrammonként.

A többi liszt-neműek napiárban kaphatók,

Spitzer Mór Terézia-tér 83.

Telefon 3—38 A csikópiac melletti kisközből Telefon 3—38

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetési ügyekkel csak a Kiadóhivatal foglalkozik.

Ejjeli-kávéház 40 éve fennáll, Zomborban napibérben kiadó, esetleg a ház is eladó, vagy külön esély is. Levelekre nem válaszolok, a roz posta forgalom miatt csak személyesen a tárgyalók Rosenfeld Eszter Madár utca 11. 1174—2

Fővárosi forealt végzett fiatal ember jobb családkhoz nevelőnek ajánkozik. Tanít németet és franciát is. Cim a kiadóban. 1172—3

Egy vízmentes ponyva 5 méter hosszú, 4 méter széles eladó. Magyar utca 613 sz. 1175—2

Egy borbélyüzletberendezés és két Bihari kép eladó. Pánity Miklós I. kör Ötvös-utca 106 sz. 1168—2

VIII kör Gerő-utca 108 szám alatti ház eladó esetleg kisebb házért elcsereíthető. Ügyökők nem díjaztatnak. 1166—5

Elegáns butorozott szoba a Kosuth utcán kiadó. Cim a kiadóban. 1165—1

Férjhezmenne huszonhétéves vagy úriasszony hozománnyal. Leveleket „Discreció” jellegre kér a kiadóba. 1162—3

Ebédlő és egyéb butor eladó. IV. Antal-utca 611 Pukkel féle ház mellett tanítónői képezdével szemben. 1155—2

Főmolnar kerestetik azonnali belépésre egy 3 fél wagon bácskai kereskedelmi malomba. Ajánlatok bizonyítványi másolatokkal melyek vissza nem adódnak és a fizetési igények feltüntetésével „kereskedelmi malom” címre a kiadóhivatalba kéretnek. 1152—3

5 kapa szőlő a Mejsai uton eladó. 6000 koronáért. Andrássy szijgyártónál. 1145—4

Egy ügyes cukrászsegéd és egy cukrásztanonc felvétetik Fierszt cukrászdájában. 1127—6

16 kapa szőlő eladó a Halasi szőlőkben, 111-es órházai szemben

Eladók modern, világos, hálószobák tükörrel, világos előszobaszekrény, ajtó, ablakok, kétágulétrák, és darabos enyv. V. kör Bajai-ut 514. 952—3

Zongora, új, rövid, eladó. Drenkovics Imre Merkur bank.

3 lanc ugarföld eladó. Cim a kiadóban. 1052—7

Kávé 46 K.

szemes Santos nagyszemű

Rizs 16 K. 1 kg.

Lisztok a legolcsóbb árban,

nagyban és kicsinyben kaphatók:

Rosenberg Hermann

fűszerüzletében, Rudics u. 14., a gyümölcs-piacon, a zsidótemplom mellett